

Зміни до бронювання можуть посилити кадровий голод в аграрній галузі

Через нові правила бронювання агросектор може зіткнутися з новою хвилею нестачі кадрів/Фото: Gettyimages

Зміни до порядку бронювання військовозобов'язаних можуть поглибити дефіцит кадрів в аграрному секторі, який уже наближається до 30% від наявної потреби в працівниках. Втрата права на відстрочку для частини працівників-сумісників створює додаткові ризики для безперервної роботи агропідприємств, продовольчої безпеки країни та конкурентоспроможності України на світовому ринку аграрної продукції.

Про це Delo.ua повідомив координатор комітету "Українського клубу аграрного бізнесу" (УКАБ) з управління людськими ресурсами Євген Барков.

Дефіцит кадрів в агросекторі наближається до 30%

Оцінити потенційні наслідки змін до порядку бронювання та кількість аграріїв, які можуть втратити право на відстрочку, наразі складно без детального розуміння контексту та практики застосування нових норм, зауважив Барков.

Водночас уже сьогодні очевидно, що кадровий дефіцит є однією з найбільш гострих проблем аграрного сектору.

"За оцінками учасників ринку, нестача робочої сили в агропромисловому комплексі наближається до 30% станом на травень 2026 року", - заявив координатор комітету УКАБ.

Ці відсотки є критичними, оскільки найбільший дефіцит спостерігається серед кваліфікованих виробничих кадрів:

- механізаторів;
- операторів та апаратників зернопереробних підприємств;
- сервісних інженерів;
- агрономічних спеціалістів та інших працівників, безпосередньо залучених до виробництва, доробки та переробки аграрної продукції.

На "Єдиному порталі вакансій", розміщеному на офіційному сайті Державна служба зайнятості, станом на 16 червня цього року в галузі агропромислового комплексу (АПК) налічується 1665 вакансій.

Також, згідно з даними Державна служба зайнятості, середньомісячна заробітна плата тракториста-машиніста сільськогосподарського (лісогосподарського) виробництва становить 19 080 грн, агронома - 23 099 грн, овоочівника - 16 836 грн.

Чинний порядок бронювання не визначає окремі професії як пріоритетні для бронювання. Проте критично важливі підприємства, як правило, насамперед намагаються забезпечити відстрочку саме для працівників, від яких залежить безперервність виробничих процесів, розповів експерт.

"Та, на жаль, ні нові правила, ні наявність бронювання як такого не допомагають покращити ситуацію. У сільській місцевості немає людей, які могли б зайняти вакантні посади. Вони або вже працюють, або мобілізовані, або не хочуть працювати офіційно", - заявив Барков.

Читайте також

Економіка

Нові правила бронювання працівників: які наслідки для бізнесу

Чому працівники-сумісники залишаються критично важливими для агропідприємств

Загалом неможливо порахувати, яка кількість сумісників впливала на квоти підприємств аграрного сектору, бо цей підрахунок не ведеться, але можливо окреслити важливість цих сумісників, підкреслив він.

На багатьох підприємствах за сумісництвом працюють через необхідність, люди працюють на чверть ставки та закривають задачі по повній саме через брак робочої сили, пояснив Барков.

"І після того, як 1 вересня набудуть чинності зміни до бронювання, сумісники продовжать виконувати свою роботу, але будуть втрати", - зазначив координатор комітету УКАБ.

Кадри поступово вимиваються, і для продовольчої безпеки країни та функціонування агросектору наслідки можуть мати довгострокові наслідки.

Відповідь на питання дефіциту лежить не в обрахунку квоти або кількості сумісників, врятувати ситуацію може лише системний підхід до навчання спеціалістів, залучення ветеранів, перекваліфікації та релокації робітників.

"Ми в УКАБ бачимо часткове рішення в створенні Fast Track програм навчання, які за кілька місяців дають змогу опанувати професію", - сказав Барков.

Економіка переживає важкі часи, які і агросектор. Сільське господарство - це галузь, де жоден ШІ не замінить досвідченого агронома в полі, наголосив він.

Якщо вже сьогодні не навчати і не шукати можливості зберегти людей, то Україна ризикує втратити свої позиції на світовому ринку аграрної продукції, підсумував експерт.

Читайте також

Бізнес

Відсутність робочих Скорочення бронювання може загострити дефіцит кадрів: бізнес готується до нових ризиків

Дефіцит кадрів у молочній галузі сягає 15%: жінки опановують чоловічі професії

Дефіцит кадрів відчувається як на молочно-товарних фермах, так і на переробних підприємствах, заявила заступниця генерального директора, керівниця проєкту по співпраці із переробкою Асоціації виробників молока Олена Жупінас у коментарі для Delo.ua.

"Рівень дефіциту залежить від конкретного підприємства. Його розташування та інших факторів. Однак у середньому нестача персоналу може сягати 15%", - заявила Жупінас.

Через нестачу працівників жінки дедалі частіше опановують професії, які традиційно вважалися чоловічими.

"Якщо говорити про молочно-товарні ферми, то жінки уже працюють на тракторах, виконують польові роботи. На переробних підприємствах жінки вже навчають різним операторським професіям, які раніше займалися чоловіки", - розповіла експертка.

Така тенденція характерна для всієї України та пов'язана насамперед із тим, що значна частина чоловіків нині захищає країну.

Подальше скорочення можливостей для бронювання працівників може стати викликом для бізнесу. Частина підприємств просто не зможе продовжувати розвивати свій бізнес, зазначила Жупінас.

Зміни в процедурі бронювання

30 травня Кабінет міністрів України ухвалив постанову, яка запускає масштабний **перегляд системи бронювання** до 1 вересня 2026 року.

Найближчими місяцями бізнес працюватиме за оновленими правилами бронювання. До 10 червня центральні органи влади мали переглянути критерії, за якими підприємства можуть отримати статус критично важливих. Після цього, до 1 липня, розпочнеться перевірка компаній, які вже мають такий статус, на відповідність новим вимогам.

Якщо підприємство втратить підставу, на якій раніше було визнано критично важливим, його статус буде скасовано автоматично. Завершити весь процес перегляду планується до 1 вересня.

Серед ключових нововведень - підвищення вимог до рівня оплати праці. З початку осені середня зарплата на підприємстві має становити щонайменше три мінімальні зарплати, або 25 941 грн. Для компаній, що працюють у прифронтових регіонах, встановлено нижчий поріг - 21 618 грн, що відповідає 2,5 мінімальній зарплаті.

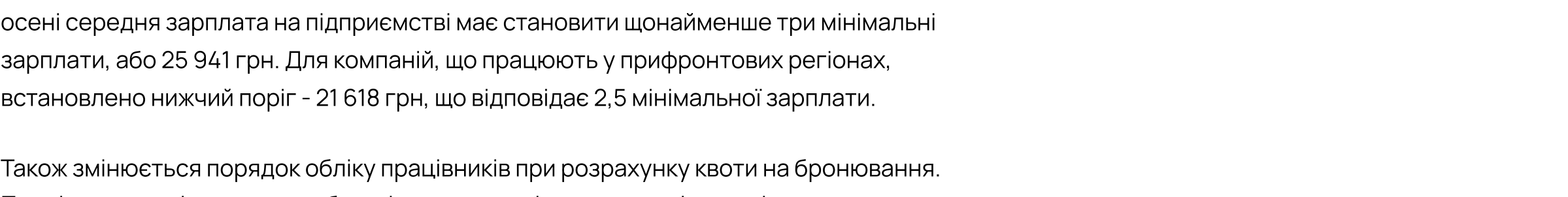
Також змінюється порядок обліку працівників при розрахунку квоти на бронювання. Працівники-сумісники та особи, які вже мають відстрочку на інших підставах, враховуватимуться лише за основним місцем роботи.

У разі втрати права на бронювання підприємство повинно протягом десяти днів подати відповідні відомості через портал "Дія". Крім того, перевщення встановленої квоти заброньованих працівників може стати підставою для втрати підприємством статусу критично важливого.

Нагадаємо, на **ринку праці України** спостерігаються тренди, які, на перший погляд, суперечать одне одному. Бізнес постійно заявляє про хронічний дефіцит кадрів і все частіше обговорює залучення трудових мігрантів. Офіційні цифри Державної служби зайнятості кажуть про протилежне: немає ніякого дефіциту, навпаки, кількість шукачів роботи майже у 2,5 раза перевищує кількість вакансій.

АГРОБІЗНЕС БРОНЮВАННЯ ВІЙСЬКОВОЗОВОБ'ЯЗАНИХ ДЕФІЦИТ КАДРІВ МОЛОКО

АВТОР:
Анна Мурашко

Всі новини

Всі статті

НОВЕ ВІДЕО

HR Wisdom Summit 2025: Як це було

Підписатися на Delo.ua

НОВИНИ ДНЯ

4 хвилин тому

Міноборони кодифікувало 1000 зразків озброєння з початку року

7 хвилин тому

Історичний рекорд: 500 найбагатших людей світу заробили \$336 млрд за один день

14 хвилин тому

Зміни до бронювання можуть посилити кадровий голод в аграрній галузі

21 хвилину тому

Україна отримає обладнання з латвійської ТЕЦ для відновлення енергетики Харкова та Києва

26 хвилин тому

Нацбанк захищатиме штраф для банку Порошенка у суді

46 хвилин тому

Індія повністю заблокувала Telegram: у чому звинувували месенджер